

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2026

Course	: B.A. (Hons.) સમાજશાસ્ત્ર	Date	: 12/02/2026
Subject Code	: SOMJ/N-301	Time	: 03:00pm to 05:15pm
Subject Name	: સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકો	Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન-1 સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતનો અર્થ આપી, સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંતના લક્ષણો વિગતવાર સમજાવો. (14)

અથવા

પ્રત્યક્ષવાદનો અર્થ આપી, ઓગસ્ટ કોમ્પે આપેલ ત્રણ સ્તરનો નિયમ વિસ્તૃત જણાવો.

પ્રશ્ન-2 અગ્રવર્ગનો અર્થ આપી, અગ્રવર્ગનો ખ્યાલ વિગતવાર વર્ણવો. (14)

અથવા

પ્રતીકાત્મક આંતરક્રિયાવાદનો અર્થ આપી, પ્રતીકાત્મક આંતરક્રિયાવાદમાં જ્યોર્જ હર્બર્ટ મીડનું પ્રદાન સમજાવો.

પ્રશ્ન-3 હર્બર્ટ સ્પેન્સરનું જીવન અને કાર્ય જણાવી, તેમને આપેલ ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત વિશે સમજૂતી આપો. (14)

અથવા

મેલિનોવસ્કીનું જીવન અને કાર્ય જણાવી, તેમને દર્શાવેલ સંસ્કૃતિનો પ્રકાર્યાત્મક સિદ્ધાંત વિશે સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)

- ભારતીય સમાજશાસ્ત્રના વિકાસમાં પાયાનું યોગદાન આપનાર સમાજશાસ્ત્રી - જી. એસ. ધુર્યો.
- ઈમાઈલ દુર્ખાઈમ આપેલ આત્મહત્યાનો સિદ્ધાંત.
- ‘એનોમી’નો સિદ્ધાંત.
- જ્ઞાતિના લક્ષણો.

પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (દરેકના બે ગુણ) (14)

- ‘Sociology’ શબ્દનો પ્રથમ ઉપયોગ કોણે કર્યો?
(A) મેક્સ વેબર (B) એમિલ દુર્ખાઈમ (C) ઓગસ્ટ કોમ્પે (D) કાર્લ માર્ક્સ
- ‘સામાજિક એકતા (Social Solidarity)’ નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો?
(A) એન્થોની ગીડન્સ (B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર (C) જી. એસ. ધુર્યો (D) એમિલ દુર્ખાઈમ
- ‘વર્ગ સંઘર્ષ’ નો મુખ્ય સિદ્ધાંત કયા સમાજશાસ્ત્રી સાથે જોડાયેલો છે?
(A) કાર્લ માર્ક્સ (B) રોબર્ટ મર્ટન (C) મેલિનોવસ્કી (D) વિલ્ફ્રેડો પેરેટો
- ‘Structural Functionalism’ સાથે કયા સમાજશાસ્ત્રી જોડાયેલો છે?
(A) જી.એચ. મીડ (B) રોબર્ટ મર્ટન (C) ટાલ્કોટ પાર્સન્સ (D) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
- ‘Self’ અને ‘Mind’ નો સિદ્ધાંત કયા સમાજશાસ્ત્રી સાથે જોડાયેલો છે?
(A) કાર્લ માર્ક્સ (B) માર્શલ મોસ (C) જી.એચ. મીડ (D) હર્બર્ટ બ્લૂમર
- ‘સંસ્કૃતિકરણ’ નો વિચાર કોણે આપ્યો?
(A) એમ. એન. શ્રીનિવાસ (B) જી.એસ. ધુર્યો (C) એમિલ દુર્ખાઈમ (D) મેક્સ વેબર
- “Positive Philosophy” ના પ્રણેતા કોણ છે?
(A) હર્બર્ટ સ્પેન્સર (B) ઓગસ્ટ કોમ્પે (C) મેક્સ વેબર (D) કાર્લ માર્ક્સ